

שלוש חידות

סלובקיה

פועל אחד נשכר לעבודות חפירה. נתנו לו לחפור תעלה לאורך דרך המלך. חפר יום, חפר יומיים וביום השלישי קרה מה שקרה. המלך בעצמו עבר בדרך. יתכן וטייל סתם, יתכן והלך בענייני המלכות. בכל אופן ראה את הפועל החופר. נעמד שם ונהנה לראות את העבודה. האת נע במהירות, התעלה מרגע לרגע נעשתה עמוקה יותר כאילו מעצמה. "אתה עובד בקלות כזו" אמר המלך. הפועל התיישר וראה את המלך. "זה, הוד מלכותך, תלוי איך מסתכלים. מצדך זה בקלות. מצדי זה קשה.", "אתה צודק" הסכים המלך "וכמה משלמים לך על העבודה?" "שוב, הוד מלכותך, תלוי איך מסתכלים. לך בוודאי יראה מעט. ולי זה כל מה שאני יכול

לקבל. שלוש פרוטות אני מקבל על יום העבודה. באחת אני מחזיר חוב, את השנייה אני משקיע ובשלישית אני חי."

"אז איך הם החיים שלך?" הופתע המלך. "אלה החיים, הוד מלכותך, ויראה מצדך ומצדי – רע מאוד."

"אז למה אתה מחזיר את החוב ומשקיע?" "איך אחרת אוכל לעשות? אבא גידל אותי ועכשיו אני מקיים אותו, את הזקן – מחזיר חוב. בן שלי עוד קטן. אני מגדל אותו – משקיע בו. לעת זקנה הוא יחזיר לי את החוב."

"הבנתי" אמר המלך ורצה להמשיך בדרכו אבל עצר עוד.

"שמע-נא, אישי הטוב. תריסר יועצים יושבים אצלי. אל תשאל כמה אני משלם להם, כי עוד לא שמעת על סכומים כאלה. והם עוד לא מרוצים, מבקשים תוספות. אז אני רוצה להציג להם את מה שאמרת כחידות. ינחשו, אוסיף להם. לא ינחשו – אתן לך את התוספת."

"כרצונך, הוד מלכותך." אמר הפועל.

"רק שלא תספר להם את התשובות אם ירצו לדעת. אל תגיד דבר עד שלא תראה את פניי." "כדברייך, הוד מלכותך." ענה הפועל ושוב לקח את האת לידי.

והמלך המשיך בדרכו.

עוד באותו היום המלך קרא לכל היועצים שלו ואמר להם כך:

"ובכן, אדונים יועצים, מזמן כבר לא שמעתי עצות שלכם ואני משלם לכם יפה. עכשיו רציתי לדעת כמה אתם שווים לי. אחוד לכם שלוש חידות

ששמעתי היום מאדם ישר. אותו האיש מרוויח שלוש פרוטות ביום. בפרוטה אחת הוא מחזיר חוב. תגידו למי הוא מחזיר אותו? החידה שנייה – במה הוא משקיע את הפרוטה שנייה? והחידה השלישית – איך חי האיש הזה? יש לכם זמן עד מחר, ומחר בבוקר, חכמים שלי, תחזרו אלי עם התשובות שלכם."

נבהלו היועצים אך לא הראו את הפחד שלהם.

חזרו למשרד שלהם לפתור את החידות של המלך. חשבו, חשבו, ניחשו וניחשו ולא הצליחו לנחש דבר. ואז אמר אחד מהם "כנראה הנשים לא תמיד טוחנות דברים על ריק. היום אשתי נדנדה לי 'אתה נקרא יועץ אז תגיד, כמה פעמים המלך ביקש עצה ממך? הה? אתה שותק? אינך זוכר. אז דע לך שהמלך דיבר הבוקר עם הפועל שחופר תעלה ליד הדרך. שעה שלמה שוחחו. הפועלת בגן ראתה זאת, ואחות הפועלת הזאת היא משרתת אצלנו..' ואני שמעתי זאת במחצית האוזן אבל עכשיו התחלתי לחשוב – אולי האיש

הזה חד את החידות למלך?"
היועצים שמחו. צריך לחקור את הפועל הזה. כל השנים-עשר הלכו לדרך וחיפשו אותו. באו אליו ושאלו:

"דיברת הבוקר עם המלך?"

"דיברתי."

"חדת לו חידות?"

"כן"

"אז ספר לנו את התשובות."

"אא, לא, אדונים מכובדים! זה לא הולך כך!"
הסתובב והתחיל להעיף את האת שלו "תסלחו לי אבל אני צריך להרוויח את שלושת הפרוטות שלי."

היועצים התחילו לשכנע אותו. איימו עליו ושידלו אותו. הביאו לו שקית מלאה מטבעות נחושת וגם שקית מטבעות כסף. הפועל הביט על מטבעות הנחושת, על מטבעות הכסף ונענע בראשו. ואז יועץ אחד הוציא שקית עם מטבעות זהב והושיט אותה לפועל. זה לקח מטבע זהב אחד, סובב

בידיו, אחר כך ספר את היתר ואז סיפר ליועצים את כל השיחה שלו עם המלך. אמר להם במדויק מה סיפר למלך.

היועצים ישנו טוב באותו הלילה. שמחים ומרוצים באו בבוקר אל המלך.

"חשבנו, התייעצנו כל הלילה וזו התשובה שלנו: להחזיר חוב – להאכיל אב, להשקיע – לגדל בן, וכך לחיות קשה מאוד."

"אך אתם, רמאים!" קרא המלך "לא המצאתם זאת בעצמכם! כנראה שיחדתם את הפועל. וגם הוא כנראה רמאי! תביאו אותו הנה! כבר אראה לו מה שמגיע!"

הביאו את הפועל. הוא נעמד לפני המלך כאילו לא כלום, כאילו לא אשם בדבר. והמלך התנפל עליו צעקה:

"איך העזת להפר את מה שסיכמנו?"

"לא הפרתי דבר" ענה הפועל. הוא הוציא מכיסו מטבע זהב "אמור, הוד מלכותך, של מי הפנים האלה שעל המטבע הזה?"

"שלי כמובן" ענה המלך.

"אז מדוע אתה כועס? עד שהיועצים שלך לא הראו לי את פניך עשרים וחמש פעמים, שתקתי. וכשראיתי את פניך בפעם עשרים וחמש סיפרתי להם הכל."

המלך צחק ואמר "אתה צודק! רק הצרה שעכשיו אני צריך לרמאים האלה לתת תוספת למשכורת שלהם."

אל תדאג, הוד מלכותך" ענה הפועל "אינך חייב לתת להם ולא כלום. הם היו ערומים מספיק כדי לבוא אלי, אך לא ערומים מספיק כדי למצוא את התשובה לחידה השלישית שלך. כי התשובה היא שונה. עכשיו, עם הכסף שקבלתי מהם אני חי טוב ולא רע כמו קודם. ואם אתה, הוד מלכותך, עוד תוסיף לי מה שהבטחת, הרי חיי יהיו ממש מתוקים.

המלך והפועל הביט זה על זה והתחילו לצחוק. וככל שהם צחקו יותר, כך הפנים של היועצים נעשו חמוצים ומאוכזבים יותר.